

EIROPAS KOMISIJA
REĢIONĀLĀS POLITIKAS
ĢENERĀLDIREKTORĀTS

N.B. This linguistic version had not been proof read by the Commission's structural funds auditors. Please send any linguistic corrections to the functional mailbox region-audit-coordination@ec.europa.eu , or refer to the original English version of this document.

JĒDZIENA „PALĀVĪBA UZ CITU REVIDENTU DARBU” VADLĪNIJAS

Šo darba dokumentu ir sagatavojuši Komisijas dienesti. Pamatojoties uz piemērojamajiem Kopienas tiesību aktiem, tas sniedz tehniskas vadlīnijas valsts iestādēm, praktiķiem, saņēmējiem vai iespējamajiem saņēmējiem un citām organizācijām, kas ir iesaistītas kohēzijas politikas uzraudzībā, kontrolē un īstenošanā attiecībā uz Kopienas noteikumu interpretāciju un piemērošanu šajā jomā. Darba dokumenta mērķis ir sniegt Komisijas dienestu skaidrojumus un interpretācijas minētajiem noteikumiem, lai veicinātu darbības programmu īstenošanu un labas prakses izmantošanu. Tomēr šīs vadlīnijas neierobežo Eiropas Kopienu Tiesas un Pirmās instances tiesas skaidrojumus vai Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi.

1. Preambula

Šī dokumenta mērķis ir sniegt vadlīnijas attiecībā uz jēdzienu „paļāvība uz citu revidentu darbu”.

Jēdziens „paļāvība uz citu revidentu darbu” ir jāaplūko „vienotas revīzijas pieejas” kontekstā. Eiropas Revīzijas palāta savā atzinumā Nr. 2/2004¹ atzīmēja, ka jēdzienam „vienotā revīzija” nav oficiāli apstiprinātas definīcijas. Tomēr tā noteica konkrētas kontroles sistēmas pazīmes, kas atbilst vienotās revīzijas pieejai. Pazīmes ir šādas:

- Kopienas iekšējās kontroles sistēmā jāiekļauj kopīgi principi un standarti (atzinuma I punkts);
- kontroles jāveic atbilstīgi kopīgajam standartam un tās jākoordinē, lai novērstu darbību nevajadzīgu dublēšanu (II punkts);
- kontroles jāpiemēro, jādokumentē un par tām jāziņo atklātā un pārredzamā veidā, ļaujot visām sistēmas daļām izmantot kontroles rezultātus un paļauties uz tiem (III punkts);
- kontroles ir efektīvas un iedarbīgas, pasākumu un procedūru pamatā esošie tiesību akti ir skaidri un nepārprotami, un ir novērsta nevajadzīga sarežģītība (IV punkts);
- iekšējās kontroles sistēmu pamatā ir jābūt kontroles procedūru virknei ar katram līmenim īpaši noteiktiem uzdevumiem, kuros ņemts vērā citu paveiktais darbs (V punkts).

Revīzijas palātas atzinums Nr. 2/2004 tika pamatots ar Eiropas Parlamenta lēmumu par 2000. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu, kurā Parlaments atzīmēja, ka *“ar ES budžetu saistītajiem kontroles un revīzijas pasākumiem ir raksturīgs liels skaits revidentu un revīzijas pakalpojumu nodrošinātāju, no kuriem katrs veic pārbaudes un sagatavo ziņojumus gandrīz neatkarīgi no citiem, taču bieži vien pamatojoties uz atšķirīgiem standartiem”*, un lūdza Komisiju *“sagatavot ziņojumu par iespējamību ieviest vienotu revīzijas modeli attiecībā uz ES budžetu, kurā katrs kontroles līmenis būtu balstīts uz iepriekšējo līmeni, lai tādējādi samazinātu revidējamo vienību noslogojumu un veicinātu revīzijas pasākumu kvalitāti, vienlaikus nemazinot iesaistīto revīzijas organizāciju neatkarību”*².

2. Juridiskais pamats

Jēdzieni „vienotā revīzija” un „paļāvība uz citu revidentu darbu” ir Regulas (EK) Nr. 1083/2006 73. panta (par Komisijas un revīzijas iestādes sadarbību) un Komisijas Regulas (EK) Nr. 1828/2006 23. panta (par revīzijas iestādēm un revīzijas organizācijām dalībvalstīs) pamatā. Turklāt Regulas (EK) Nr. 1828/2006 V pielikumā (revīzijas stratēģijas paraugs), VI pielikumā (gada kontroles ziņojuma paraugs) un VIII pielikumā (noslēguma kontroles

¹ Eiropas Kopienas Revīzijas palātas atzinums Nr. 2/2004 par „vienotās revīzijas” modeli (un priekšlikums Kopienas iekšējās kontroles sistēmai), OV C 107, 30. 4. 2004., 1. – 20. lpp.

² Eiropas Parlamenta rezolūcijas 48. punkts, kurā iekļauti komentāri, kas ir lēmuma par Eiropas Savienības 2000. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu (Komisija) neatņemama sastāvdaļa, OV L 158, 17. 6. 2008., 1. – 22. lpp.

Paļāvība uz citu revidentu darbu

ziņojuma paraugs) ir prasīta informācija par paļāvību uz citu revidentu darbu un par revīzijas iestāžu koordinācijas un uzraudzības darbu.

Regulas (EK) Nr. 1083/2006 62. pantā nav prasīts, ka revīzijas iestādei pašai ir jāveic visi programmas revīzijas pasākumi, taču tajā noteikts, ka revīzijas iestāde ir atbildīga par citu revīzijas organizāciju neatkarības nodrošināšanu un to darba kvalitāti.

Attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības (*ETC*) programmām – Regulas (EK) Nr. 1080/2006 14. pantā noteikts, ka katrai programmai ieceltajai vienai revīzijas iestādei palīdz revidentu grupa, kas sastāv no katras iesaistītās dalībvalsts pārstāvjiem, ja vien iesaistītā dalībvalsts nepilnvaro revīzijas iestādi veikt visus revīzijas pasākumus visā programmas teritorijā.

3. Ko vienotā revīzija nozīmē praksē un kādas ir tās priekšrocības?

- Jēdzienu „vienotā revīzija” un „paļāvība uz citu revidentu darbu” pamatā ir mērķis nodrošināt revīzijas resursu labāku un efektīvāku izmantošanu un samazināt noslogojumu revidējamām vienībām, novēršot nekoordinētus un dublējošus revīzijas pasākumus. Lai to nodrošinātu, nepieciešams izpildīt šādus nosacījumus: laba koordinācija starp revīzijas iestādēm un citām revīzijas organizācijām plānošanas posmā, kā arī revīzijas plānu izpildes posmā;
- revīzijas iestādes un citas revīzijas organizācijas veic revīzijas darbu, pamatojoties uz kopīgiem standartiem un metodoloģiju;
- revīzijas konstatējumu tūlītēja apmaiņa un izmantošana starp revīzijas iestādēm un citām revīzijas organizācijām; revīziju sagatavošanā un izpildē visos līmeņos tiek izmantoti revīzijas rezultāti, kas iegūti citās sistēmas daļās;
- revīzijas iestāžu un citu revīzijas organizāciju regulāras sanāksmes.

Ja valstu revīzijas sistēmās revīzijas iestāde paļaujas uz citu revīzijas organizāciju darbu, šā darba kvalitāte ir būtisks pārliecības radīšanas faktors un revīzijas iestādei ir jāuzņemas galīgā atbildība par šo revīzijas organizāciju darbu.

Revīzijas iestāde ir atbildīga par to, ka šo organizāciju veiktais darbs:

- atbilst starptautiski atzītiem revīzijas standartiem;
- atbilst revīzijas stratēģijai;
- atbilst Kopienas reglamentējošajiem noteikumiem;
- ir uzticams pamats, sagatavojot gada kontroles ziņojumu.

Attiecībā uz *ETC* programmām – revidentu grupai ir jāizstrādā reglaments, kurā skaidri norādīts revīzijas iestādei sniedzamais atbalsts un paredzēti revīzijas iestādes līdzekļi, ko tā izmanto, lai pārliecinātos par citu revīzijas organizāciju darba kvalitāti.

4. Būtiskie revīzijas standarti

Paļaušanās uz citu revidentu darbu ir plaši izplatīta un izmantota revīzijas prakse, un būtiskie starptautiski atzītie revīzijas standarti ir izstrādāti tā, lai nodrošinātu vienotu izpratni par

Paļāvība uz citu revidentu darbu

attiecīgajiem vispārējiem principiem (sk. 6. sadaļu). Šo vadlīniju mērķis nav atkārtoti izklāstīt standartus, bet gan izcelt vissvarīgākos elementus un izskaidrot to piemērošanu revīzijas strukturālo darbību kontekstā.

Eiropas īstenošanas vadlīnijas Nr. 25 attiecībā uz *INTOSAI*³ revīzijas standartiem ietver jēdzienu par citu revidentu darba izmantošanu Eiropas augstākajās revīzijas iestādēs.

Starptautiskais revīzijas standarts (*ISA*) Nr. 600⁴ attiecas uz cita revidenta darba izmantošanu. Valsts sektora komitejas pētījumā Nr. 4 izklāstīta šī standarta piemērošana valsts sektorā un norādīts, ka *ISA* 600 ir piemērojams arī valsts sektorā veiktajās revīzijās.

Starptautiskais revīzijas standarts Nr. 610 attiecas uz iekšējās revīzijas darba izmantošanu. Šo standartu var piemērot struktūrfondu kontrolē, ņemot vērā, ka daudzos gadījumos iekšējās revīzijas vienības vai struktūrvienības veic noteiktu kopējās revīzijas pasākumu daļu.

Starptautiskais revīzijas standarts Nr. 620 attiecas uz eksperta darba izmantošanu.

Nozīmīgs ir arī starptautiskais kvalitātes kontroles standarts Nr. 1⁵, kas nosaka definīcijas un prasības kvalitātes kontroles sistēmas izveidošanai un uzturēšanai.

Iekšējo revidentu institūta (*IIA*) standarts Nr. 2050⁶ sniedz norādījumus par informācijas apmaiņu un pasākumu koordināciju ar citām organizācijām, kas nodrošina pārlicību.

Visi iepriekš minētie ir obligātie standarti, kas jāpiemēro, paļaujoties uz citu revidentu darbu, un tajos ir norādīti jautājumi, kas galvenajam revidentam, t. i., revīzijas iestādei, ir jāņem vērā, izmantojot citu revidentu/iekšējo revidentu, t. i., citu revīzijas organizāciju, darbu.

Vadlīnijas Nr. 25 jo īpaši attiecas uz prasībām, kas jāievēro atkarībā no paļāvības pakāpes uz citu revidentu veikto darbu katrā revīzijas posmā, vai tas tiktu izmantots plānošanas nolūkā, kā daļa no revīzijas pierādījumiem vai pārbaudes beigās. Procedūru apjoms, kas galvenajam revidentam jāveic, lai gūtu pietiekamus revīzijas pierādījumus tam, ka cita revidenta veiktais darbs atbilst galvenā revidenta vajadzībām konkrētajā uzdevumā, ir atkarīgs no revīzijas posma, kurā citu revidentu darbs var būt izmantojams. Revīzijas iestādes veiktajai cita revidenta darba pārbaudei ir jābūt detalizētai jo īpaši tad, ja šo darbu izmanto kā revīzijas pierādījumu.

Pamatprincips visos standartos ir tas, ka galvenajam revidentam ir paredzēts veikt revīzijas procedūras, lai nodrošinātu, ka citu revidentu darba kvalitāte ir pieņemama un atbilstoša un ka šis darbs ir veikts atbilstīgi starptautiski atzītajiem revīzijas standartiem. Tas ir jo īpaši būtiski attiecībā uz strukturālajām darbībām, jo revīzijas iestāde ir pilnībā atbildīga par veikto revīzijas darbu un sniegto revīzijas atzinumu.

---

³ *INTOSAI*: Starptautiskā Augstāko revīzijas iestāžu organizācija

⁴ Starptautiskie revīzijas standarti ir pieejami Starptautiskās grāmatvežu federācijas (*IFAC*) tīmekļa vietnē: <http://www.ifac.org/>

Eiropas vadlīnijas attiecībā uz *INTOSAI* revīzijas standartiem ir pieejamas Eiropas Revīzijas palātas tīmekļa vietnē: <http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/133817.PDF>

Valsts sektora komitejas pētījums Nr. 4 ir pieejams *IFAC* tīmekļa vietnē: http://www.ifac.org/Members/Downloads/PSC-Study_4.pdf

⁵ Starptautiskais kvalitātes kontroles standarts Nr. 1 ir pieejams Starptautiskās grāmatvežu federācijas (*IFAC*) tīmekļa vietnē: <http://www.ifac.org/>

⁶ Standarts ir pieejams Iekšējo revidentu institūta tīmekļa vietnē: <http://www.theiia.org/>. Pilns standarta teksts ir pieejams vienīgi institūta biedriem.

5. Revīzijas darba organizēšanas dažādas iespējas programmās

Konverģences un reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības mērķu programmu vadības un kontroles sistēmas dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras tajās pastāvošo atšķirīgo valsts pārvaldes struktūru, prakšu un procedūru dēļ. Attiecībā uz revīzijas darbu, šīs sistēmas ietilpst diapazonā no pilnībā centralizētām sistēmām, kurās viena revīzijas iestāde veic visu revīzijas darbu, līdz ievērojami decentralizētām sistēmām, kur revīzijas darbā ir iesaistīta virkne revīzijas organizāciju, revīzijas iestādei uzņemoties kopējo atbildību. Attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa programmām, revīzijas darba organizēšana var ievērojami atšķirties pārrobežu, starptautiskās un starpreģionu programmās, kā arī atkarībā no dažādām iesaistītajām dalībvalstīm. Visos gadījumos revīzijas iestāde ir atbildīga par gada kontroles ziņojuma un revīzijas atzinuma iesniegšanu. Turpmāk minēti daži no iespējamajiem scenārijiem.

1. Revīzijas iestāde veic gan sistēmu revīzijas, gan darbību revīzijas. Šajā gadījumā revīzijas iestāde nepaļausies uz citu revīzijas organizāciju darbu. Tomēr, lai nodrošinātu savu revīziju labāku plānošanu un īstenošanu, revīzijas iestādei var būt nepieciešams ņemt vērā citas veiktās revīzijas, piemēram, vadības iestādē vai starpposma organizācijā veiktās iekšējās revīzijas.
2. Revīzijas iestāde veic vienīgi sistēmu revīzijas, savukārt darbību revīzijas veic citas revīzijas organizācijas. Šajā gadījumā revīzijas iestādei ir jānosaka sistēmu sākotnējais pārlicēības/uzticamības līmenis, uz kuru pamatojoties tiks noteikts ticamības līmenis, kas vajadzīgs, lai noteiktu izlases lielumu darbību revīzijām. Gatavojot gada kontroles ziņojumu un nosakot kopējo pārlicēības līmeni un izsniedzamā atzinuma veidu, revīzijas iestādei būs jāpaļaujas uz darbību revīziju rezultātiem.
3. Revīzijas iestāde veic darbību revīzijas. Sistēmu revīzijas veic citas revīziju organizācijas. Šajā gadījumā revīzijas iestādei ir vajadzīgi citu revīzijas organizāciju darba rezultāti, lai tā varētu noteikt ticamības līmeni un veikt atlasīti. Turklāt revīzijas iestāde izmantos pati savu darbību revīziju rezultātus, lai apstiprinātu citu revīzijas organizāciju noteiktos pārlicēības līmeņus un sagatavotu gada kontroles ziņojumu un atzinumu.
4. Sistēmu revīzijas un darbību revīzijas veic citas revīzijas organizācijas. Šajā gadījumā revīzijas iestāde gada kontroles ziņojumu un atzinuma sagatavošanā pilnībā paļaujas uz citu revīzijas organizāciju darbu. Tādējādi revīzijas iestāde veic vienīgi citu revīzijas organizāciju darba uzraudzību un koordināciju. Jāņem vērā, ka kopējās revīzijas plānošana un riska novērtēšana ir funkcija, ko revīzijas iestāde nedrīkst nodot citai revīzijas organizācijai.
5. Sistēmu revīzijas un darbību revīzijas veic gan revīzijas iestāde, gan citas revīzijas organizācijas. Šajā gadījumā jānodrošina uzdevumu/darbu sadales skaidrs izklāsts un laba koordinācija.

Turklāt dažās *ETC* programmās revīzijas iestādes (un revidentu grupas locekļi) var būt iesaistītas arī konverģences un reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības programmu revīzijas darbā, turpretim citas revīzijas iestādes var būt iesaistītas vienīgi *ECT* programmu revīzijas darbā. Tādēļ tajā pašā dalībvalstī pieredzes līmenis vienā vai atšķirīgās *ETC* programmās iesaistītām revīzijas organizācijām var atšķirties.

Revīzijas iestādei gada kontroles ziņojumā ir jāsniedz informācija par koordinācijas un uzraudzības darbu, ko tā veic attiecībā uz citām revīzijas organizācijām. Plašāka informācija ir pieejama vadlīniju Nr. COCOF 07/0038/01 par revīzijas stratēģiju 4.6. sadaļā, kas veltīta paļāvībai uz citu revidentu darbu, un vadlīniju [norādīt numuru] par gada kontroles ziņojumiem un atzinumiem 4. sadaļā.

ETC programmās tiek uzskatīts, ka pienācīgai koordinācijai un uzraudzībai, ko revīzijas iestāde īsteno, ir nepieciešams savlaicīgi pieņemt skaidrus reglamentus un instrukcijas, lai nodrošinātu revīzijas pieejas, revīzijas metodoloģijas un ieguldījuma konsekveni un kvalitatīvi un informāciju no visiem revidentu grupas vai patstāvīgi strādājošu revīzijas organizāciju pārstāvjiem. Darba valoda(-as), par ko revidentu grupa ir vienojusies, ir būtisks jautājums, kas ir jānosaka organizatoriskajos noteikumos.

6. Vispārējie principi

Ja revīzijas iestāde paļaujas uz citu revīzijas organizāciju darbu, tās pienākums ir nodrošināt turpmāk izklāstīto vispārējo principu ievērošanu. Kā jau norādīts revīzijas stratēģijas vadlīniju 4.6. punktā, revīzijas iestādei ir jāveic atbilstības vispārējiem principiem iepriekšējs novērtējums, lai noteiktu revīzijas iestādes paļāvības līmeni attiecībā uz citu revīzijas organizāciju veikto darbu.

Organizatoriskā struktūra

Revīzijas iestādei ir jāpārbauda revīzijas procesā iesaistīto revīzijas organizāciju organizatoriskā struktūra. Revīzijas organizācijām uzticētie uzdevumi, funkcijas un pienākumi, kā arī to darba apjoms, ir skaidri un oficiāli jāizklāsta rakstveidā (un jānorāda revīzijas stratēģijā). Visām revīzijas organizācijām ir jābūt informētām par to pienākumiem un vietu revīzijas struktūrā. Visiem iesaistītajiem revidentiem jāsaņem skaidra informācija par informācijas sniegšanas kārtību un pienākumiem attiecībā pret revīzijas iestādi.

Neatkarība

Revīzijas stratēģijā revīzijas iestādei ir jāapstiprina, ka visām revīzijas organizācijām, kas veic revīzijas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 62. panta 3. punktu, ir vajadzīgā funkcionālā neatkarība. Revīzijas organizāciju neatkarība attiecas uz visām iespējamajām revidējamajām vienībām, t. i., revīzijas organizācijām ir jābūt neatkarīgām no vadības iestādēm, sertifikācijas iestādēm, starpposma iestādēm un saņēmējiem. Ja revīzijas organizācijas ir iekšējās revīzijas vienības, ir jāņem vērā īpaši apsvērumi: revīzijas iestādei ir jābūt informētai par attiecīgajā organizācijā pastāvošo organizatorisko uzbūvi un ziņošanas kārtību, lai tā varētu novērtēt iekšējās revīzijas vienības vietu organizācijā un pastāvošo neatkarības apdraudējuma risku.

ETC programmās revīzijas iestādei ir jāiegūst neatkarības apstiprinājums par katru revīzijas grupas locekli, ja šie revīzijas grupas locekļi paši veic revīzijas darbu savā dalībvalstī vai uzrauga revīzijas darbu/nodod to ārpalpojumu sniedzējiem. Ja revīzijas darbs tiek nodots ārpalpojumu sniedzējiem, līgumā ir jānosaka izpildītāja pienākums nekavējoties informēt revīzijas iestādi par iespējamajiem interešu konflikta gadījumiem, lai revīzijas iestāde, sadarbojoties ar revidentu grupu, varētu veikt atbilstošos pasākumus.

Koordinācija

Ja revīzijas procesā ir iesaistītas vairākas organizācijas, ticamu un savlaicīgu rezultātu nodrošināšanai būtiska ir revīzijas un ziņošanas prasību laba koordinācija un skaidra

Paļāvība uz citu revidentu darbu

izklāstīšana visiem dalībniekiem. Revīzijas sākotnējā plānošanas posmā revīzijas iestādei ir jānosaka atbilstīga revīzijas pasākumu koordinācijas kārtība. *ETC* programmās šāda kārtība tiek noteikta reglamentā, kurā ir jāparedz regulāras revidentu grupas sanāksmes.

Revīzijas iestādei ir jāizplata citām revīzijas organizācijām būtiskā informācija, kas tām ir īpaši svarīga darbam, piemēram, informācija par jomām, kurām jāpievērš pastiprināta uzmanība, vai par izmaiņām revīzijas plānos, lai revīzijas darbā būtu iespējams veikt atbilstīgus pielāgojumus. Savukārt citām revīzijas organizācijām ir iespējami drīzāk jāinformē revīzijas iestāde par visiem sarežģījumiem un apjoma ierobežojumiem vai būtiskiem konstatējumiem/sistēmiskiem jautājumiem, lai revīzijas iestāde varētu izlemt par vajadzību veikt papildu revīzijas.

Revīzijas iestādei ir jāorganizē regulāras (divpusējas vai daudzpusējas) sanāksmes ar revīzijas organizācijām, lai apspriestu kopīgos jautājumus, piemēram, revīzijas plānošanu, provizoriskos revīzijas rezultātus, iepriekšējo konstatējumu izpildes kontroli, metodoloģiju un darbības praksi u. c.

ETC programmā revīzijas iestādei ir jāņem vērā arī informācija, ko tā saņem no Komisijas par Komisijas revīziju rezultātiem attiecībā uz revidentu grupas locekļiem.

Profesionālā kompetence un darbspēja

Revīzijas iestādei ir jāpārbauda, vai revīzijas organizācijām ir pietiekami cilvēkresursi un citi resursi, lai veiktu uzdevumus, kas tām noteikti revīzijas stratēģijā. Tai ir jābūt pieejamai aktuālai informācijai par amata vietu skaitu, darba aprakstiem un vajadzīgo un faktisko darbinieku profesionālo kvalifikāciju vai pieredzi katrā revīzijas organizācijā. Šo informāciju var iegūt no iepriekšējiem revīzijas organizācijas pārskatiem, piemēram, no pārskata par tās darbības principiem un procedūrām vai no periodiskiem kvalitātes pārskatiem, kas sagatavoti, pamatojoties uz atsevišķu revīziju darba dokumentiem.

ETC programmās revīzijas iestādei šī informācija ir jāiegūst no revidentu grupas locekļiem.

Darba izpilde un kvalitātes kontrole

Revīzijas iestādei ir jābūt pietiekamai pārliecībai, ka citu revīzijas organizāciju darba metodes un procedūras un piemērotie revīzijas standarti ir atbilstoši ticamu revīzijas pierādījumu iegūšanai. Komisija iesaka revīzijas iestādēm sagatavot kopīgas procedūras un metodoloģiju un iekļaut to revīzijas rokasgrāmatā, ko izmanto visas revīzijas organizācijas, lai tādējādi nodrošinātu, ka visi revidenti piemēro vienādus standartus.

Revīzijas iestādei ir jāveic darba metožu un procedūru kvalitātes periodiskas pārbaudes, lai nodrošinātu, ka uz revīzijas ziņojumiem un konstatējumiem var pilnībā paļauties. Kā norādīts revīzijas stratēģijas vadlīniju 4.6. sadaļā, šādās pārbaudēs iekļauj revīzijas ziņojumus, revīzijas dokumentus, darba dokumentus un pamatojuma dokumentus, uzraudzības un izpildes kontroles sistēmas, revīzijas rokasgrāmatas u. c. Kvalitātes pārbaudes procedūra (metodoloģija, plānošana, apjoms un mērķi) ir skaidri jāapraksta revīzijas iestādes revīzijas rokasgrāmatā, un vajadzības gadījumā tajā ir jāizklāsta arī ziņošanas kārtība, koordinācijas pasākumi, kopīgas metodoloģijas un prakse, apmācība un vadlīnijas u. c. Ir jāsaprot, ka tas nenozīmē citu revidentu veiktā darba dublēšanu⁷.

---

⁷ Revīzijas iestādei nav sīki jāpārbauda katrs revīzijas dokuments. Tomēr revīzijas iestādei ir jānodrošina, ka izmantotās darba metodes atbilst starptautiskajiem revīzijas standartiem. Tāpēc ir pietiekami veikt periodiskas

Šī punkta noteikumi attiecas arī uz *ETC* programmām. Revidentu grupai jāizstrādā procedūras, kas revīzijas iestādei vajadzīgas, lai veiktu pienācīgas kvalitātes pārbaudes.

Pieklūve dokumentiem

Revīzijas iestādei ir jābūt pilnīgai un neierobežotai piekļuvei visiem revīzijas procesā iesaistīto citu revīzijas organizāciju dokumentiem un ierakstiem, kas nepieciešami, lai tā varētu veikt kvalitātes pārbaudes un gūt pietiekamu pārliecību par citu revidentu darba uzticamību.

Attiecībā uz *ETC* programmām, reglamentā, par ko revīzijas grupas locekļi vienojas, ir jāsniedz informācija revīzijas iestādei par pieejamajiem dokumentiem un ierakstiem, par to atrašanās vietu un glabāšanas formātu, par attiecīgo dokumentu, piemēram, revīzijas dokumentu, darba dokumentu un pamatojumu dokumentu nosūtīšanu pēc revīzijas iestādes pieprasījuma un, ja nepieciešams, par tās informācijas tulkošanu, ko revīzijas iestāde uzskata par vajadzīgu savu pienākumu veikšanai. Piekļuvei informācijai var nodrošināt vai nu sistemātiski attiecībā uz noteiktiem dokumentiem [piemēram, attiecībā uz visiem sistēmu revīzijas ziņojumiem], vai pēc revīzijas iestāžu pieprasījuma noteiktā termiņā [piemēram, attiecībā uz atklāto trūkumu novēršanas kontroli]. Turklāt, ja nepieciešams, ir jānodrošina revīzijas iestādes piekļuve citas dalībvalsts IT sistēmām.

Kontrole un uzraudzība

Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta e) apakšpunktā noteikts, ka revīzijas iestādē jābūt ieviestai ziņošanas un kontroles sistēmai attiecībā uz citai organizācijai uzticētajiem uzdevumiem. Revīzijas iestādes izmantotās kontroles un uzraudzības procedūras ir jāpaziņo Komisijai gada kontroles pārskatā (pārskata 6. sadaļa; paraugs ir norādīts Komisijas Regulas (EK) Nr. 82/2006 VI pielikumā).

Veicot pienācīgu revīzijas darba kontroli un uzraudzību, revīzijas iestādei ir jāgūst pietiekama pārliecība, ka no revīzijas organizācijām iegūtā informācija un revīzijas rezultāti ir tikpat precīzi un uzticami kā revīzijas iestādes rezultāti.

Pārbaužu dokumentēšana

Revīzijas iestādei ir jāreģistrē pārbaudes, ko tā veic, kontrolējot un uzraugot citu revīzijas organizāciju darbu, un visas periodiskās kvalitātes pārbaudes. Tostarp var dokumentēt pārbažu detalizētu plānošanu, apjomu un mērķus, kā arī pārbažu rezultātus u. c.

7. Revīzijas darba nodošana ārpalpojumu sniedzējam

Revīzijas iestāde var pieprasīt citai revīzijas organizācijai noslēgt līgumu ar izpildītāju. Taču revīzijas iestādei ir jābūt iesaistītai vismaz konkursa dokumentācijas sagatavošanā, darba apjoma un metodoloģijas noteikšanā un profesionālo standartu noteikšanā, kas izpildītājam ir jāievēro, kā arī piedāvājumu vērtēšanā un izpildītāja atlasē. Revīzijas iestādei ir jānodrošina darba un rezultātu (pārskatu u. c.) uzraudzība.

Nododot revīzijas darbu ārpalpojumu sniedzējam, revīzijas iestādei vai revīzijas organizācijām ir jāņem vērā noteikti apsvērumi:

---

procedūru un noteikta skaita dokumentu pārbaudes. Revīzijas iestādei ir jālemj, vai ir vajadzīga kādu revīzijas daļu pārstrādāšana, ja revīzijas pierādījumi ir nepietiekami.

Paļāvība uz citu revidentu darbu

- konkursa dokumentācijā ir skaidri un precīzi jānosaka apjoms, mērķi, uzdevumi, pienākumi un revīzijas procedūras, kas ārējam revidentam būs jāizpilda;
- revīzijas iestādei vai atbildīgajai revīzijas organizācijai ir jābūt pietiekamai pārlicēbai, ka ārējam revidentam ir vajadzīgā profesionālā kompetence un darbaspēja, lai veiktu tam uzticētos uzdevumus atbilstīgi starptautiski atzītiem revīzijas standartiem, tostarp pietiekamas zināšanas par piemērojamajiem Kopienas tiesību aktiem;
- ja darbību revīziju veic ārējais revidents, atlase jāveic saskaņā ar apstiprināto revīzijas stratēģiju;
- par katru revīzijas uzdevumu ir jāsaņem rakstisks apliecinājums, ka ārējam revidentam nav interešu konflikta attiecībā uz šo uzdevumu;
- pienācīgi uzraugot ārējā revidenta darbu, revīzijas iestādei vai atbildīgajai revīzijas organizācijai ir jānodrošina visu šo vadlīniju 6. sadaļā norādīto principu un prakses ievērošana, lai iegūtie rezultāti būtu kvalitatīvi un uzticami; ir jāveic kvalitātes nodrošināšanas pārbaude⁸.

Ja revīzijas darbs tiek nodots ārpalpojuma sniedzējam, darba uzdevumā un līgumā ir jānosaka, ka izpildītājam ir jānodrošina revīzijas iestādēm un revīzijas organizācijām piekļuve izpildītāja darba dokumentiem un pamatojuma dokumentiem.

Dažus revīzijas uzdevumus, piemēram, stratēģisko revīzijas plānošanu, riska novērtēšanu, papildu atlasī, revīzijas pasākumu paziņošanu un koordināciju nedrīkst nodot ārpalpojumu sniedzējam. Revīzijas iestādei tās gada kontroles ziņojumā ir jānorāda ārpalpojumu sniedzējam nodotie uzdevumi.

Ja revīzijas darbs tiek nodots ārpalpojumu sniedzējam, revīzijas plānošanai ir jāparedz pietiekams laiks, ņemot vērā, ka konkursa procedūra var būt ilgstoša un sarežģīta. Tāpēc pienācīga plānošana, visu iesaistīto iekšējo un ārējo dalībnieku veiktā darba laba koordinācija un skaidra saziņa starp šiem dalībniekiem ir galvenie revīzijas procesa elementi.

---

⁸ Daži no apsveramajiem elementiem ir šādi: kopsavilkuma un ziņojuma savstarpējās atbilstības pārbaude, izsmeļošas apspriedes ar ārējiem revidentiem, darba dokumentu pārbaude bez to faktiskas pārstrādes, noteiktu pamatojuma dokumentu iegūšana u. c.